

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๗๐๓/ ๒๐๗๒

ทศ. 165
วันที่ 21 พ.ค. 61
เวลา 17.00 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส27830
รับที่ : 57013/61
วันที่ : 21 พ.ค. 61 เวลา : 16:43

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถนนนนทบุรี
ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผลการจัดสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทยตามกฎหมายการค้าสำหรับรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ ประจำปี ๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนารายงานผลการจัดสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทย ตามกฎหมายการค้า
สำหรับรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษประจำปี ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องรายงานผลการจัดสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทย ตามกฎหมายการค้าสำหรับรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ ประจำปี ๒๕๖๑ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีทราบผลการจัดสถานะดังกล่าว และพิจารณาสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) ได้จัดสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศคู่ค้าตามกฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ (Special ๓๐๑) เป็นประจำทุกปี โดยประกาศผลการจัดสถานะในช่วงปลายเดือนเมษายน

๑.๒ USTR ได้เปิดการทบทวนสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยนอกกรอบ (Out-of-Cycle Review: OCR) เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ และปรับสถานะของไทยให้ดีขึ้นจากบัญชีประเทศที่ต้องจับตามองเป็นพิเศษ (Priority Watch List: PWL) เป็นบัญชีประเทศที่ต้องจับตามอง (Watch List: WL) เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐

๑.๓ USTR ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นเป็นลายลักษณ์อักษรของผู้มีส่วนได้เสียและประเทศที่ได้รับการประเมิน และกระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำความเห็นดังกล่าว ประกอบด้วยข้อมูลความคืบหน้าและสถานะการดำเนินการด้านทรัพย์สินทางปัญญาของไทยที่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญ ตามแผนงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา (IP Work Plan) และยื่นต่อสำนักงาน USTR เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒. สำคัญ

๒.๑ สถานะของไทยและประเทศคู่ค้าอื่นของสหรัฐฯ

ไทยยังคงสถานะอยู่ในบัญชี WL ร่วมกับประเทศอื่นอีก ๒๓ ประเทศ ได้แก่ บาร์เบโดส โบลิเวีย บราซิล คอสตาริกา โดมินิกันรีพับลิค เอกวาดอร์ อียิปต์ กรีซ กัวเตมาลา จาเมกา เลบานอน เม็กซิโก ปากีสถาน เปรู โรมานีเยา ซาอุดีอาระเบีย สวิตเซอร์แลนด์ ทาจิกิสถาน ตุรกี เติร์กเมนิสถาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อุสเบกิสถานและเวียดนาม

สำหรับประเทศที่อยู่ในบัญชี PWL มีจำนวน ๑๒ ประเทศ ได้แก่ อัลจีเรีย อาร์เจนตินา แคนาดา ชิลี จีน โคลัมเบีย อินเดีย อินโดนีเซีย คูเวต รัสเซีย ยูเครน และเวเนซุเอลา

ทั้งนี้ สหรัฐฯ ได้ปรับสถานะแคนาดาและโคลัมเบียให้ต่ำลงจากบัญชี WL เป็นบัญชี PWL โดยเห็นว่าแคนาดามีมาตรการบังคับใช้กฎหมายเพื่อปราบปรามการละเมิดบริเวณชายแดนที่ไม่เพียงพอ รวมทั้งมีข้อจำกัดในการคุ้มครองสิทธิบัตรยา และมีการดำเนินการเพื่อควบคุมราคาขายที่มีสิทธิบัตร ในขณะที่ โคลัมเบียมีปัญหาการละเมิดในท้องตลาดและตลาดออนไลน์จำนวนมาก และมีการกำหนดหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนตำรับยาที่นอกเหนือจากเรื่องคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความปลอดภัยของยา

๒.๒ พัฒนาการและความคืบหน้าการดำเนินการของไทย

สหรัฐฯ แสดงความพอใจต่อนโยบายและผลการดำเนินการของไทยที่สำคัญ ดังนี้

(๑) ไทยให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบการคุ้มครองและป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาจากระดับนโยบายสูงสุดของรัฐบาล โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน และคณะอนุกรรมการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธาน ซึ่งทำให้การบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้การปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาทั้งประเทศได้ผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

(๒) มีการแก้ไขปัญหาค้างสะสมการจดทะเบียนสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า รวมถึงการเพิ่มจำนวนผู้ตรวจสอบของกรมทรัพย์สินทางปัญญาและปรับปรุงกฎระเบียบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๓) ไทยได้เข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริดว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการยื่นจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ

(๔) มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหากลุ่มละเมิดลิขสิทธิ์บนอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นข้อกังวลของกลุ่มอุตสาหกรรมด้านลิขสิทธิ์ของสหรัฐฯ

๒.๓ ข้อกังวล/ข้อเสนอแนะของสหรัฐฯ

(๑) การบังคับใช้กฎหมาย

- ยังคงพบสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ทั้งในท้องตลาดและตลาดออนไลน์

- มีการใช้ซอฟต์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์ทั้งในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

- มีการขโมยสัญญาณเคเบิลและดาวเทียม

- เมืองการบริหารการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์บางรายไม่ได้รับมอบอำนาจ

- การดำเนินคดีทางแพ่งใช้เวลานานและค่าเสียหายที่เจ้าของสิทธิได้รับน้อย

(๒) การแก้ไขพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อปี ๒๕๔๘ ยังไม่สามารถแก้ไขข้อกังวลของสหรัฐฯ ในบางเรื่อง ดังนี้

- การคุ้มครองมาตรการทางเทคโนโลยี (TPM)

- ข้อมูลการบริหารสิทธิ (RMI)
- การลักลอบบันทึกภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ (Camcoding)
- การระงับการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) (notice-and-takedown)

ในการนี้ สหรัฐฯ ขอให้ไทยแก้ไขข้อกังวลดังกล่าว ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ฯ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

- (๓) การแก้ไขปัญหางานค้างสะสม
สหรัฐฯ มีข้อกังวลต่อปัญหางานค้างสะสม (backlog) การจดทะเบียนสิทธิบัตร
- (๔) การคุ้มครองข้อมูลที่ไม่เปิดเผย
สหรัฐฯ เห็นว่า ไทยควรให้ความคุ้มครองผลข้อมูลการทดสอบยาและเคมีภัณฑ์
เกษตรจากการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ที่ไม่เป็นธรรม หรือการนำข้อมูลที่เป็นความลับไปเปิดเผย
- (๕) ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในด้านสาธารณสุข
สหรัฐฯ เห็นว่า ในการกำหนดมาตรการด้านสาธารณสุขของไทยควรมีกระบวนการ
ที่โปร่งใสและเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาได้มีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญ
(รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) กำหนดให้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเนื่องจากการจัดสถานะประเทศไทยตามกฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ เป็นการสรุปความเห็นของสำนักงานผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) ที่มีต่อสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย ซึ่งมีผลต่อภาพลักษณ์ด้านการค้าและการลงทุนของประเทศ ประกอบกับข้อกังวลและข้อเสนอแนะที่ระบุในรายงานของ USTR มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของหลายหน่วยงาน จึงเห็นควรพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการจัดสถานะดังกล่าวและพิจารณาสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

๔. ความเห็นกระทรวงพาณิชย์

แม้ว่าการจัดสถานะประจำปีนี้มีผลเป็นที่น่าพอใจแต่ในการรักษาสถานะของไทยไว้ในบัญชี WL หรือผลักดันให้ไทยหลุดจากทุกบัญชีในอนาคต ควรมีการพัฒนากระบวนการคุ้มครองและป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างต่อเนื่องต่อไป โดยเฉพาะการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในทุกรูปแบบ การเพิ่มประสิทธิภาพในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตลอดจนการส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการกำหนดนโยบายและมาตรการด้านสาธารณสุข ซึ่งเป็นอีกหนึ่งประเด็นที่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญ

๕. ข้อเสนอ

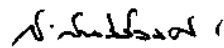
๕.๑ กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบรายงานผลการจัดสถานะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทยตามกฎหมายการค้าสหรัฐฯ มาตรา ๓๐๑ พิเศษ ประจำปี ๒๕๖๑ ตามข้อ ๒

๕.๒ การพัฒนาระบบการคุ้มครองและป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ตามข้อ ๔ เห็นควรมอบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยให้กระทรวงพาณิชย์ โดยกรม

ทรัพยากรสินทางปัญญาเป็นแกนกลางในการประสานข้อมูลและความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการการทำงานให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นด้านการค้าและการลงทุนของประเทศและส่งผลในเชิงบวกต่อการรักษาสถานะของไทยไว้ในบัญชี WL หรือผลักดันให้ไทยหลุดจากทุกบัญชีในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมทรัพยากรสินทางปัญญา
สำนักส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรสินทางปัญญา
โทร. ๐๒ ๕๔๗ ๔๖๕๓
โทรสาร ๐๒ ๕๔๗ ๔๖๕๑